

Fizetési elvárások

- A **munkaerőpiaci tapasztalat** általánosságban magabiztosságot ad: minél hosszabb a munkatapasztalatuk, annál vastagabban fog a ceruza, amikor az elvárt nettó fizetésről kérdezzük a fiatal, magasan kvalifikált magyar munkavállalót. Míg a legfeljebb fél éves 'munkaerőpiaci múlttal' rendelkező pályakezdők nettó fizetési igénye átlagosan 145 ezer forint, a legalább fél év – legfeljebb két éves tapasztalattal rendelkezők máris öntudatosabbak: nettó 166 ezer forintot tartanak méltányosnak a hó végi borítékban, ami 15 százalékos emelkedést jelent – mindössze 6 hónap elteltével a munka világában. Ahogy tovább megyünk a tapasztalat időben mért mértéke mentén, a 3-5 éve dolgozó fiatalok közel nettó 200 ezer forintos elvárásaikkal további 20%-os emelkedésre számíthatnak – miközben ne feledjük, alig van mögöttük pár ledolgozott év! 5 évvel a hátuk mögött átlagosan 238 ezerre emelkedik az elvárt nettó fizetés összege – ami további 20%-os emelkedést feltételez.
- **Különbségek** – Érdemes megvizsgálni, kik azok, akik szerényebbek illetve akik még az átlagosnál is nagyravágyóbbak. A férfiak – talán nem meglepően – munkatapasztalatuk hosszától függetlenül nagyobb fizetést várnak el a nőknél, a különbség 5 év után eléri a 30 százalékot. A felsőfokú végzettségűek elvárásai érdekes módon 5 munkaviszonyban töltött év után nőnek magasan az átlag fölé, ők átlagosan nettó 300 ezer forintot várnak el mindenkor munkáltatójuktól. Érdekes kérdés: vajon a vállalati méret, az aktuális munkáltató mérete, befolyásolja-e a fizetési elvárásokat? Az eredmények alapján elmondható, hogy – alkalmazotti létszámát tekintve – minél nagyobb egy szervezet, a munkatársak fizetés-elvárásai annál magasabbak: 1000 fő fölött, függetlenül a ledolgozott évek számától, az átlagos fizetés-elvárások megközelítőleg 20 százalékkal meghaladják az országos átlagot. Ugyancsak érdekes az egyéni vállalkozók esete, akik – 'aki mer, az nyer'-alapon (?) – szintén átlagon felüli elvárásokkal morzsolják a dolgos hétköznapokat. Sokkal szerényebbek ugyanakkor azok, akik éppen munkakeresési fázisban vannak, látványosan lejjebb adják az igényeiket: az 5 éves, vagy annál hosszabb munkatapasztalattal rendelkezők már az átlagos elvárások 70 százalékaival is megelégednének (nettó 183 ezer Ft), csak munkát találjanak.
- **Regionális különbségek:** Budapesten ill. a főváros körzetében a tapasztalat jobban kifizetődik – mutatják az eredmények. Míg Kelet-Magyarországon egy legalább 5 éves tapasztalattal rendelkező átlagos munkavállaló megközelítőleg 50 százalékkal vár el nagyobb fizetést mint egy pályakezdő, Nyugat-Magyarországon ez az érték 50-60 százalék között van, addig Budapesten ill. Pest megyében a 70-80 százalékot is eléri. A fővárosban ugyanakkor nem csak a tapasztaltabbak fizetés-elvárásai ambíciózusabbak: átlagosan 30 százalékkal várnak itt el magasabb fizetést a munkavállalók – kivételt csak az abszolút pályakezdők képeznek a fővárosban (legfeljebb fél éves munkatapasztalattal rendelkezők), akik az országos átlagnál kezdő fizetesként csak 14 százalékkal várnak el többet. Tényszerűen ...
- **Jól/rosszul fizető szakmák** – A pályakezdők elvárásait szakmánként összevetve az derül ki, hogy az IT/ telekommunikáció területén illetve a mérnök/műszaki területen elhelyezkedni vágyók remélnék legmagasabb kezdő fizetéseket (havi nettó 155-160 ezer

Ft-ot), miközben a vendéglátás/ idegenforgalom illetve a HR területei kecsegtetnek a legalacsonyabb kezdő bérekkel (nettó havi 130-140 ezer Ft-tal). Ezeken a területeken egyébként a szakmai tapasztalatok bővülésével sem tapasztalható jelentős növekedés az elvárásokat tekintve, végig megmaradnak az átlagos illetve az attól elmaradó igények. A tanácsadói szakma ezzel szemben rendkívül jó kilátásokkal kecsegtet: már a néhány éves tapasztalat is sokat számít: 5 év tanácsadói gyakorlat az átlagot 30 százalékkal meghaladó elvárásokat kelt.

- ***Amit ma elérhetsz, ne halogasd...*** – A tanulás hosszú távú befektetés, nem vitás, de gyorsan megtérül – legalábbis így látjuk mi, magyar munkavállalók. Míg a középfokú végzettséggel rendelkezők nem látnak maguk előtt ígéretes távlatokat a fizetésük alakulása kapcsán, – mindössze legfeljebb 45 százaléknyi emelkedési potenciállal számolnak a teljes aktív életszakaszukra előretekintve – addig a diploma nagy ugrásokkal kecsegtet, legalábbis a felsőfokú végzettséggel rendelkező munkavállalók várakozásai alapján (megközelítőleg 100 százalékkal nőnek az elvárások). A csúcs azonban viszonylag korán elérkezik a fizetéselvárásoknak ezen a görbén, hiszen a számok tanúsága alapján a fejekben az él: 'amit nem érek el 35-45 éves koromig, azt már nem is fogom elérni'. Az elvárások 45 év után már nem növekszenek, innentől fogva az addig elért fizetési szint megtartása határozza meg az igényeket. Felmerül ugyanakkor az a kérdés is, nem arról van-e szó, hogy a ma 45-55 éves generáció által a rendszerváltást követő időszak alatt elszenvedett tudás-amortizáció-e a ludas abban, hogy ezek a munkavállalók ma már nem is remélnék, nem várnak el egyre magasabb fizetéseket, hiszen a tudásukat sem érzik versenyképesnek többé. Ők az a generáció ugyanis, akik diplomájukat még a rendszerváltás előtt szerezték meg. Joggal feltételezhetjük tehát azt is, hogy a ma fiatal, a ledolgozott évekkal egyenes arányban folyamatosan növekvő fizetéseket elváró munkavállalók igényei nem tetőznek majd 40-45 évesen, hanem tovább növekszenek, hiszen az évek során felhalmozott tudásuk és a megszerzett tapasztalataik értéke nem veszik el egy csapásra – ahogy ez az ilyen értelemben szerencsétlenül járt generáció tagjaival történt.